

Tweelingencongres

In 1955 organiseerde Oirschot een “Internationaal Tweelingencongres”. En hoe? De belangstelling, zowel nationaal als internationaal was enorm. En de inwoners van Oirschot waren maar wat trots dat er tot ver over de grenzen over hun dorp en over dit congres werd geschreven. Iedereen glunderde, maar de kassel waarschuwde en vond het maar niks. Toch ging het door en werd een groot succes. Maar de afloop was bedroevend. Tot zelfs jaren later.

Johan Louwers

‘De toen 25-jarige Oirschotse Sportman Johan Louwers wilde wel eens wat anders om het vijfjarig bestaan van de atletiekvereniging “Orion”, te gaan vieren’, aldus een krantenknipsel uit die tijd. “In

de kleinste Nederlandse dorpen blijken mannen met de grootste ideeën te huizen. Hoorde ooit iemand over Grevenbicht, voordat de Heer Grein zijn Vrijgezellen bijeengarde? En wist iemand buiten Nederland waar Oirschot lag, voordat het de Europese Tweelingen tot zich trok? Dat kleine dromerige dorpje Oirschot met de trippende duiven rond bloeiende kastanjabomen op het marktplein, heeft dezer dagen gegonsd van vreemd leven. Heerlijk voor zo’n dorp zult u zeggen, maar, eerlijk gezegd was niet iedereen in Oirschot verrukt over die drukte. Sommigen willen van de stilte en de landelijke rust van Oirschot een soort mythe maken. En nu stortte zich opeens

“de wereld” tussen de koerende duiven en de lome gesprekken rond de oude muziektent (bedoeld is de vaste kiosk die toen op de markt stond, omringd met lindeboompjes). Maar wat wil men? Ook in Oirschot wonen jongelui die van leven en beweging houden en ook in Oirschot wonen middenstanders, die iets willen verdienen. En in Oirschot woont nu ook net Johan Louwers, die als oorlogsvrijwilliger de halve wereld heeft bereisd, maar fluks terugkwam naar dat lieflijke stukje Brabant, niet om er te dromen, maar om er echt gezellig Brabants te leven. Hij werd vertegenwoordiger maar zijn vrije tijd was voor “Orion” de Oirschotse Sportvereniging, waarvan zelfs een Fanny Blankers-Koen erelid is. “Orion” ging jubileren en Johan Louwers ging praktiseren”.

De kassel waarschuwde

Al zittend op de divan boven de kruidenierswinkel van de toenmalige voorzitter van de VVV, de heer Piet van Boxtel, werden de plannen gesmeed. Als we nu eens een Tweelingencongres gaan organiseren? Een lumineus idee. Toen de plannen geleidelijk aan bekend werden, werd er in Oirschot vanaf de kassel al gewaarschuwd voor lichtzinnigheid. Men vreesde shows in Bikini’s en mooie benen parades. Ondanks deze waarschuwingen ging men door met het organiseren van dit congres. Toen buurgemeentes de waarschuwingen vanaf de kassel vernamen, probeerden zij het “Tweelingencongres” weg te kapen uit Oirschot en boden duizenden guldens voor dit idee, dat de initiatiefnemers gelukkig hebben laten vastleggen.

Zelfs een pastoor deed mee

Maar de waarschuwing van de kassel over het Tweelingencongres was ongegrond. Want ‘de sympathiekste tweeling’ kon net zo goed tachtig jaar zijn als achttien jaar. Bij ‘de muzikaalste tweeling’ werd op sex appeal niet gelet en van ‘de verst komende’ en ‘de minst gelijkende tweeling’ waren zulke degelijke onderwerpen dat zelfs de pastoor uit Roosendaal die met zijn tweelingzuster naar Oirschot was gekomen nam zonder blikken of blozen deel aan dit congres.

Start was zondag 15 mei

Op die zondag toen de eerste tweelingen binnen begonnen te stromen was het koud en winderig en de regenvlagen kletterden tegen de ramen en het woord “fiasco” viel al. Maar toen de congresdagen goed en wel waren begonnen scheen te zonnig en liet de lucht zien dat zij blauw kon zijn. Al was het wel wat frisjes.

Enkele markante deelnemers

De gebroeders Steiner uit Linz (Oostenrijk), waren naar hier gekomen met maar liefst twee en zestig muziekinstrumenten, een solo danseres en met nog een broer, een pianist en een verbazingwekkende hoeveelheid showkostuums. Zij probeerden het met hun show van ruim honderd minuten lang de jury, bestaande uit bekende radioartiesten ervan te overtuigen dat zij de muzikaalste tweeling waren. Helaas. Tenslotte ging deze prijs toch naar twee artistieke begaafde meisjes uit München.

Helemaal uit Finland kwamen twee zenuwachtig kwetterende dametjes, die het publiek ons naar hun leeftijd lieten raden. Niemand durfde te raden dat zij misschien wel vijftig jaar zouden kunnen zijn, zij leken veel jonger maar bleken 65 jaar te zijn. Zij vertelden uitgebreid dat ze zelfs 's-nachts dezelfde dromen hadden.

De tweelingbroers Albert en Knelis Moissie leken zo op elkaar dat ze samen op één rijbewijs reden. Ze waren allebei getrouwd. Maar hun vrouwen vertelden dat je als vrouw nooit een identieke tweeling moest trouwen, want je hebt dan niet één maar twee echtgenotes. Het kwam wel eens voor dat zij met de verkeerde man het bed deelde, omdat zij zich wel eens vergiste. Maar ook het omgekeerde deed zich voor dat je met twee mannen het bed moest delen omdat je niet wist wie nou echt de ware was.

Het waren twee vreemde jongetjes, die voortdurend van kleding wisselde en je niet wist wie, wie was. Dan droegen ze ronde hoedjes en geruite jasjes dan weer blauwe blazers en witte hoeden en een uur later hadden ze grijze pakken aan en strooien hoeden op.

De twee meisjes Magda en Marijs ontvingen de prijs voor de sympathiekste tweeling. Zij hadden de meeste harten gestolen tijdens het congres van de even zo vele tweelingbroeders die echter allemaal teleurgesteld moesten worden. Want bij het maken van een afspraakje bleek dat er in België al twee knapen de bonzende hartjes van die lieve tweelingzusjes hadden gestolen.

Artsenonderzoek

Al deze tweelingen passeerden gewillig de tenten van de gretig toegestroomde artsena, die in Oirschot veel studiemateriaal konden verzamelen. Ze onderzochten of het een één of twee-eiige tweeling was. Er werd een lok haar afgeknipt en in het dossier gedaan, aangevuld met vingerafdrukken en er werd een medische foto van de tweeling gemaakt.

Ofschoon vanaf de kansel dit medisch onderzoek werd afgekeurd werd er door geen enkele tweeling daartegen bezwaar gemaakt.

In een interview dat ik jaren geleden heb gehad met Piet van Boxtel en waarin hij zijn levensverhaal vertelde, ging hij uitgebreid in op dit congres. Hij was zijdelings bij de organisatie betrokken.

“In juni 1953 ben ik getrouwd en in juli 1954 kregen wij onze eerste dochter. Het waren vreugdevolle gebeurtenissen. Minder vreugdevol was het Tweelingencongres, dat in Oirschot in 1955 werd gehouden. Ik was toen actief in de VVV en in de RK. Middenstandsvereniging. Vanuit deze twee organisaties was ik bij dat congres zijdelings betrokken. De toenmalige burgemeester Steger vond het maar wat prachtig dat dit Internationaal Tweelingen Congres in zijn gemeente werd gehouden. Hij glunderde van trots en zelfverzekerdheid. Echter deken pastoor de Vries, die toen pastoor was in de St. Petrusparochie, had een geheel andere mening. Hij vond dat het tentoonstellen van menselijke en derhalve door God bedoelde schepsels absoluut ontoelaatbaar.

Er ontstond toen een enorme controverse tussen de burgemeester en de pastoor. De pastoor wist het zelfs zover te krijgen dat de Oirschotse voorzitter van de RK Middenstandsvereniging het met hem eens was en uit de organisatie stapte. Ook kreeg hij gedaan dat zowel de voorzitter als de directeur van de Bossche Bond, waar de Oirschotse Middenstandsvereniging bij was aangesloten, een oproep deed aan de Oirschotse leden om geen medewerking te verlenen aan dit congres. De Oirschotse leden waren absoluut niet eens met deze handelswijze en toen daarover werd vergaderd beleefde ik de drukst bezochte middenstandsvergadering ooit. Ik heb in deze vergadering een behoorlijke rol gespeeld en heb toen de belangen van de ondernemers duidelijk naar voren gebracht. De pastoor kon ondanks allerlei publiciteit, zelfs de landelijke pers besteedde aandacht aan deze dorpsrel, het pleit niet winnen. Het Tweelingencongres ging door en werd een groot succes met brede internationale deelname. Ook was er voor de organisatie, totaal onverwacht, grote wetenschappelijke belangstelling ontstaan vooral op medisch gebied. Ook dat was tegen het zere been van deken De Vries, die faliekant tegen medisch onderzoek op dit gebied was. De burgemeester vond dit congres geweldig en verwelkomde de vele honderden tweelingen in drie talen. “Ik heb alle kaarsjes in de kastanjabomen voor deze gelegenheid aangestoken”, aldus burgemeester Steger, doelend op de toen in bloei staande kastanjabomen op de markt”.

Nabeschouwing

De huidige inwoners van Oirschot die het Tweelingencongres van nabij en bewust hebben meegemaakt weten dat er een zeer vervelend staartje aan dit congres kleeft. En dat staartje werpt een smet op dit schitterende initiatief. Een initiatief dat toen zo bindend heeft gewerkt op de Oirschotse samenleving. Het bracht mensen bij elkaar. Verschillen in denken en doen verdwenen. De scherpe kantjes tussen personen en verenigingen maakten plaats voor een groot gezamenlijk initiatief. En dat initiatief was Oirschot op de internationale kaart zetten. Door een initiatief te omarmen dat zeer uniek en gedurfd was voor die tijd. En dat was het organiseren van een Tweelingencongres ongetwijfeld. Een initiatief dat maar wat graag door de nationale maar ook door de internationale pers werd omarmd. Zij wilden in die tijd maar wat graag de nodige artikelen daaraan wijden. En zo ontstond er een sfeer die de verschillen tussen de standsorganisaties en overige groepen mensen geleidelijk aan wegpoetste. Personen met een heel

andere achtergrond en verenigingen met een heel ander doel vonden elkaar in dit gezamenlijk initiatief.

Echter waar men niet op rekende was de lokale kerkelijke overheid. Het katholieke geloof domineerde toen ontzettend in Oirschot. Het was de arrogantie van de dominantie, die van meet

De oudste tweeling

De jongste tweeling

af probeerde dit initiatief onderuit te halen. De katholieken waren in die tijd hondstrouw aan de geboden en verboden die de katholieke kerk voorschreef en die de kerk dan ook te pas en te onpas over de Oirschotse gemeenschap uitstrooide. Het zou wel eens interessant zijn om daar dieper op in te gaan wat voor invloed dat had op de samenleving in die tijd.

Zoals gezegd was er nationaal en internationaal veel belangstelling voor het Tweelingencongres. Zie: <https://www.oirschotsheem.nl/archivalia/knipsels-pub1> en kies vervolgens voor Festiviteiten. Op deze webpagina staan heel wat krantenknipsels die hierop betrekking hebben. Door sommige kranten werd het zelfs vergeleken met het Tweelingencongres dat een jaar daarvoor in Chicago in de USA was gehouden. Vooral de durf om dat in zo'n kleine gemeenschap als Oirschot te willen en te kunnen houden werd alom geprezen. Maar de samenleving was in die tijd ook ontzettend preuts.

Aan de koffietafel met de burgemeester

De winnaressen

Men vreesde Amerikaanse toestanden met 'allerlei schoonheidswedstrijden met 'missen' in bikini's voor een jury van imitatie-Faroeks'. Deze festiviteiten werden soms zelfs omschreven als 'guur allooi'. Nee, dat zou in Oirschot niet gebeuren en dat was absoluut ook niet de bedoeling en is ook niet gebeurd. De Brabantse sfeer stond voorop. Toen er echter ook vanuit de medische kant belangstelling voor het fenomeen 'tweeling' bestond, waren de rapen bij de plaatselijke parochie pas echt gaar.

Pastoor-deken de Vries

Pastoor-deken de Vries liet zich niet onbetuigd en beklom de kansel om eens flink van leer te

Meer dan 300 tweelingen namen aan dit congres deel. Ze kwamen uit bijna ieder Europees land. De internationale belangstelling was overweldigend. 'Op iedere tweeling één persfotograaf', vermeld een krant uit die tijd. Er werd een 'Tweelingen Vereniging' opgericht. En dit evenement zou een jaarlijks terugkerende festiviteit moeten worden. Maar helaas; het bleef bij deze ene keer. Er is door de NTS over het Tweelingcongres een film gemaakt. (zie bij leuke video's)

trekken. Hij schreef een brief aan zijn parochianen, waarin hij stelde dat dit initiatief niet in overeenstemming was met de beginselen, die aan een katholieke gemeenschap ten grondslag diende te liggen en adviseerde de parochianen om medewerking te weigeren. Burgemeester Steger probeerde nog om gezamenlijk met de streek-VVV hierin te bemiddelen door te proberen om het programma aan te passen. Maar de organiserende vereniging 'Orion' en met name de initiatiefnemer Johan Louwers had daar geen boodschap aan. De toen belangrijke RK Middenstandsbond bestaande uit mensen met een eigen zaak omarmde het Tweelingencongres. Zij zagen door de publiciteit hun zakelijke belangen floreren.

Maar de voorzitter van de RK Middenstandsbond voelde zich tijdens de omvangrijke organisatie genoodzaakt om tussentijds plotseling op te stappen. Veel aangesloten middenstanders kwamen in gewetensnood. Die gewetensnood werd nog eens extra aangewakkerd doordat zelfs vanuit het bisdom de RK ondernemers gevraagd werd om geen medewerking meer te geven. Verschillende ondernemers gaven daar gehoor aan. Maar velen bleven ondanks alles de organisatie trouw. Maar het was in ieder geval wel gedaan met de eenheid binnen de Oirschotse leefgemeenschap.

Persconferentie

Maar Johan Louwers trok er zich helemaal niks van aan. Kort voor de congresdagen organiseerde hij nog een groots opgezette landelijke persconferentie op de terrassen voor hotel 'De Zwaan' en nodigde de complete landelijke pers uit. Johan Louwers wist zich aan de perstafel ook nog geflankeerd door zowat de hele gemeenteraad van Oirschot. Hij had lak aan de benauwdheden die na de oproep van de pastoor aan de Oirschotse gemeenschap en middenstanders om hieraan niet deel te nemen bestond en pakte op die persconferentie dan ook flink uit. Inmiddels had hij

landelijk bekende artiesten gecharterd, zoals Thom Kelling, Frans van Schaik, Eddy Christiani, de Ramblers enz.. Hij deed oproepen aan mensen, die een vreemde taal spraken om zich te melden om mensen uit andere landen te begeleiden. Het onderbrengen van al die honderden tweelingen bij particulieren was aanvankelijk ook geen probleem.

Maar na de oproep van de pastoor om als particulier niet aan dit congres deel te nemen veranderde dat en moest er veel worden geïmproviseerd omdat particuliere mensen na de oproep van de pastoor hun woning niet meer ter beschikking durfde te stellen. Dus moesten er veel hotelkamers van buiten Oirschot worden gecharterd. Over de kosten maakte Johan Louwers zich voorlopig geen zorgen dat zien we later wel, zal hij gedacht hebben. Of liep hij misschien wel door al dat gedoe met een plannetje rond?

Het congres werd een groot succes

Het werd een geweldig evenement. Het enthousiasme droop er van alle kanten af. De kranten stonden er vol van. Er werden filmopnames gemaakt. De Nederlandse Televisie Stichting (NTS), toen nog in de kinderschoenen was aanwezig voor reportages. Op diverse plaatsen binnen het Oirschotse waren grote tenten opgezet. Bekende artiesten, maar ook muzikale tweelingen traden op. De medische wereld was ook prominent aanwezig met een speciale tent, waar de tweelingen indien zij dat wensten wat vragen konden beantwoorden van de aanwezige geïnteresseerde medici. Na afloop was iedereen razend enthousiast en de gedachte om van dit tweelingencongres een jaarlijkse terugkerende traditie te maken werd met een overweldigend applaus omarmd.

De Kater

Maar daags daarna kwam onverwachts de kater. Behalve dat Johan Louwers de grote initiatiefnemer was, beheerde hij ook de financiën. En daar was hij nogal strikt in. Hij was de centrale man voor wat betreft het beheer van de gelden. En ging persoonlijk alle entreegelden bij de verschillende activiteiten innen. Regelmatig ging hij de kassa's af. Niemand twijfelde echter aan zijn integriteit en iedereen was er van overtuigd dat de gelden op de goede plaats terecht zouden komen. 'Iemand met zo'n geweldig organisatievermogen zal ongetwijfeld ook de inkomsten en uitgaven wel goed hebben geregeld', was de algemene gedachte. Maar het liep mis. En behoorlijk ook.

Na het geslaagde tweelingencongres met heel veel publiciteit werd het plotseling opmerkelijk stil in Oirschot. Er was iets gebeurd dat het daglicht niet kon verdragen. Dat was wel duidelijk. Een eindafrekening kwam er niet. De mensen die heel veel energie hadden gestoken in de organisatie stonden voor een raadsel dat overigens al gauw duidelijk werd. De opbrengsten waren verdwenen en de schulden werden niet betaald. En waar is Johan Louwers???

De roddels en de verdachtmakingen deden al gauw de ronde en vooral richting Johan Louwers. En Oirschot zat met een behoorlijke kater. Hij zou wel eens met de poet vandoor gegaan kunnen zijn, werd verondersteld. De kranten besteedden er absoluut geen aandacht aan, want iedereen zweeg hierover. En waar zouden de regionale kranten hun nieuws over deze vervelende nasleep vandaan moeten halen nu de grote roerganger en organisator verdwenen was. Hij was immers ook de man, die stevast de pers te woord stond.

Streekbelangen opmerkelijk stil

Het lokaal verschijnende weekblad Streekbelangen heeft voor en tijdens het Tweelingencongres opmerkelijk weinig hierover gepubliceerd. De gedachte hierachter zal wel zijn dat Streekbelangen zowel de kool als de geit wilde sparen. Want het was nogal gewaagd om tegen de beslissing van de pastoor in te gaan door toch uitgebreid over dit Tweelingencongres te publiceren. Bovendien was dit blad voor wat betreft haar inkomsten volledig afhankelijk van kerkberichten en advertentie-inkomsten van de toen verdeelde lokale middenstand.

Een plotselinge dood

De initiatieven over een jaarlijks terugkerend Tweelingencongres was geen gespreksonderwerp meer. Oirschot bleef dus met een gigantische kater zitten en ook met de vraag waar Johan Louwers

was gebleven. Ongetwijfeld zullen er wel mensen in Oirschot zijn geweest die wisten waar hij zat, maar publiekelijk werd erover gezwegen. Verondersteld werd dat hij in Ierland zou zitten. Maar verder geen sensatie meer hierover was de gedachte. Het paste niet in de Oirschotse mentaliteit van vergeven en vergeten. Wat gebeurd is, is gebeurd. Zand erover.

En voor wat betreft de financiële schulden? De schulden waren kennelijk betaald. Het heeft een tijd geduurd voordat de gemeente van de provincie toestemming kreeg om een groot gedeelte van de schulden te mogen betalen. Hoeveel de schuld precies is geweest is publiekelijk onbekend. Het moet ruim boven de tienduizenden guldens zijn geweest. Een gigantisch bedrag voor die tijd.

Maar toch, twee jaar later in 1957 broeide het bij sommige mensen in het Oirschotse. Zullen we toch weer het initiatief oppakken en opnieuw een Tweelingencongres gaan organiseren? De eerste oriënterende besprekingen werden al gehouden. Toen gebeurde er iets opmerkelijks. Johan Louwers was op de een of andere manier weer terug. En volgens krantenknipsels uit die tijd had hij contact gezocht met dit comiteetje met de bedoeling om ook zijn aandeel te leveren aan het opnieuw organiseren van een Tweelingencongres. Echter achter de rug om van de nieuwe initiatiefnemers had hij ook contact gezocht met de gemeente Eindhoven om het kennelijk daar te gaan organiseren. Gemeente Eindhoven was er wel voor in, maar toen Eindhoven erachter kwam dat Johan Louwers ook al bezig is geweest in Oirschot en de initiatiefnemers in Oirschot over deze handelwijze uitermate verontwaardigd waren stopte Eindhoven met dit initiatief. Johan Louwers is toen uiteindelijk weer terug gekeerd naar Ierland waar hij kennelijk al een tijd verbleef en van het opnieuw opstarten van het Tweelingencongres kwam verder niets meer terecht.

Bronnen:

De Tijd van 1-2-1955 / Het nieuwsblad van het Zuiden van 5-2-1955 / De Nieuwe Tilburgse Courant van 19-03-1955 / Nieuwsblad van het Zuiden 13-03-1957 / Utrechts Nieuwsblad 28-03-1955 - 09-04-1955 - 07-05-1955 / Nieuwsblad van het Zuiden 13-03-1957 / Friese Koerier 23-03-1957 / Leeuwarder Courant 23-03-1957 / De Volkskrant 23-03-1957 en

Johan Louwers is uiteindelijk definitief naar Ierland vertrokken. Op onderstaande foto's staat hij als oorlogsvrijwilliger bij de Marine. Zijn trouwdag en het gedachtenisprentje van zijn overlijden op 2 maart 1996.

SAFELY HOME

*I am home in Heaven, dear ones,
Oh! so happy and so bright.
There is perfect joy and beauty,
In this everlasting light.*

*All the pain and grief is over,
Every restless tossing passed.
I am now at peace for ever,
Safely home in Heaven at last.*

*Did you wonder I so calmly,
Trod the valley of the shade?
Oh! but Jesus' love illuminated,
Every dark and fearful glade.*

*And He came Himself to meet me,
In that way so hard to tread,
And with Jesus' arm to lean on,
Could I have one doubt or dread?*

*Then you must not grieve so sorely,
For I love you dearly still,
Try to look beyond earth's shadows,
Pray to trust our Father's will.*

*There is work still waiting for you,
So you must not idly stand,
Do it now while life remaineth,
You shall rest in Jesus' land.*

*When the work is all completed,
He will gently call you Home,
Oh! the rapture of that meeting,
Oh! the joy to see you come.*

IN LOVING MEMORY

- of -

Jan Louwers

Firies,

Killarney,

Co. Kerry.

Who died on

2nd March 1996

Rest in Peace.

Im Dorfe Oirschot:

Die Zwillingen-Lawine

350 Zwillingenpärchen aus zwölf Ländern Europas trafen sich am zwillingenreichsten Ort Hollands, in Oirschot.